

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMĂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Jurisprudența română. *Inalta Curte de Casație și Justiție S. I.* — Mandat. — Revocare. — (Ion G. Comănescu cu Maria Carabulescu).

Inalta Curte de Casație și Justiție S. II. — (Amnistie. — Delapidare de bani privați (Haralambie Marchidan cu Ministerul Public).

Curtea de Apel din București S. V-a. — Stipulațiunea pentru altul (Soc. „Drajna” cu Ministerul Justiției).

Curtea de Apel din București S. V-a. — Pensiuni de Stat. — Spor de scumpete (Dumitru Petreanu cu Ministerul de Finanțe).

Tribunalul Ilfov S. I Comercială. — Chemare în garanție. — Asigurator. — Terțul care a cauzat daune. — (Soc. Creditul Minier cu Soc. „Urania”).

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 7 Iulie 1931

Președinția Dlui Al. Iuca, președinte

Ion G. Comănescu cu Maria și Nicolae Carabulescu

MANDAT. — REVOCARE. — TERȚII DE BUNĂ CREDINȚĂ. — NECUȘOȘINȚA MANDATARULUI DESPRE RETRAGEREA MANDATULUI. — ART. 1554 ȘI 1558 COD. CIVIL.

Legea validând actele făcute de mandatar și după încetarea mandatului, numai față de terții de bună credință, aceștia pentru a menține actul trebuie să facă neapărat dovada că au fost de bună credință, singura dovadă că mandatarul nu a avut cunoștința de încetarea mandatului nefiind suficientă, fiindcă numai buna lor credință menține actul, iar nu aceia a mandatarului.

No. 924. — Respins recursul făcut de către Ion G. Comănescu în contra deciziei cu No. 565/929 și în contra Jurnalului cu No. 2768, 5191 și 5404/929 pronunțat la Curtea de Apel din București Secțiunea II-a în proces cu Maria și Nicolae Carabulescu

Curtea deliberând,

Văzând motivul de casare :

„Violarea art. 1553, 1554, 1557 și 1558 cod. civil și exces de putere“.

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs din care rezultă că intimații în recurs, soții Maria și Nicolae Carabulescu, au vândut soției recurentului Nicolina Comănescu imobilul în litigiu; că la 5 Decembrie 1929 recurentul comunică intimaților în scris că imobilul fiind dotal, vânzarea nu se poate face decât

prin licitație publică, iar pentru îndeplinirea formalităților, le cere să-i dea o procură pentru avocatul său D. Anastasiu, cerere satisfăcută de intimați; că pe baza procurii trimisă avocatului D. Anastasiu acesta obține dela Tribunal autorizația pentru vânzarea imobilului prin licitație publică și după ce fixează mai multe termene, la cererea avocatului D. Anastasiu la 9 Noembrie 1920, imobilul se adjudecă provizoriu asupra recurentului fixându-se termen pentru supra licitare la 18 Noembrie când neprezentându-se părțile licitația a fost amănată fără termen.

Că, la 17 Martie 1921, soții Carabulescu văzând că nu se mai stăruie în vânzare, notifică prin Portărei atât recurentului cât și avocatului D. Anastasiu că retrag procura dată, publicând notificarea și prin Monitorul Oficial; că notificarea se primește numai de de recurent, căci cea adresată avocatului D. Anastasiu s'a predat altui avocat.

Că în urma acesteia, avocatul D. Anastasiu cere în calitate de procurator al soților Carabulescu un nou termen de vânzare și imobilul se adjudecă provizoriu asupra lui C. Păltineanu, iar la supra licitație se adjudecă asupra recurentului cu suma de 25.900 lei și după ce depune prețul obține ordonanța de adjudecare Nr. 7562/921 și apoi recurentul vinde imobilul intimatului Salamonovici.

Că, la 17 Iunie 1923 soții Carabulescu au intentat acțiune în contra recurentului și în contra cumpărătorului Al. Salamonovici în anularea ordonanței de adjudecare cerând și delăsarea imobilului în proprietatea lor, pretinzând că vânzarea s'a făcut fără consimțământul lor întrucât în momentul adjudecării mandatul dat avocatului D. Anastasiu era revocat.

Că, acțiunea a fost respinsă de Tribunal însă admisă de Curte prin deciziunea atacată cu recurs.

Că pentru a da această soluțiune Curtea de Apel constată în fapt și motivează că deși notificarea de revocarea mandatului adresată avocatului D. Anastasiu nu a ajuns la cunoștința lui, recurentul însă a avut cunoștința de această revocare și cu toate acestea s'a prezentat la supra licitare la care soții Carabulescu erau reprezentați prin avocatul D. Anastasiu.

Că apoi Curtea înlătură obiecțiunea recurentului că

mandatul dat avocatului D. Anastasiu nu a fost revocat pentru că revocarea nu a ajuns la cunoștința lui, motivând că în conformitate cu art. 1557 și 1558 c.c. actele făcute de mandatar în necunoștința revocării sunt valabile numai atunci când terțul cu care a contractat a fost de bună credință; că deci chiar dacă s'ar admite că avocatul D. Anastasiu nu a avut cunoștință de revocarea mandatului, totuși intrucât recurentul avea cunoștință de această revocare, a fost de rea credință.

Că astfel soții Carabulescu fiind reprezentați la termenul de supralicitare de o persoană ce nu avea mandat din partea lor, vânzarea imobilului s'a făcut fără consimțământul lor și recurentul având perfectă cunoștință de acest fapt ordonanța de adjudecare urmează să fie anulată.

Având în vedere că prin motivul de casare recurentul pretinde că chestiunea bunei sau relei credințe din partea terțului contractant nu intră în discuție decât dacă exista o retragere valabilă a mandatului, ceiace nu poate avea loc de cât printr'o înștiințare făcută mandatarului iar nu terțului, prin urmare Curtea anulând actul pe motiv că terțul cunoscând retragerea mandatului a fost de rea credință a violat art. 1553, 1554 și 1558 c. c. și a comis un exces de putere.

Considerând că legea validând actele făcute de mandatar după încetarea mandatului numai față de terții de bună credință, art. 1558 combinat cu art. 1554 c. civ., pentru a menține actul ei trebuesc neapărat să facă dovada că au fost de bună credință, singura dovadă că mandatarul nu a avut cunoștință de încetarea mandatului nefiind suficientă căci buna lor credință menține actul iar nu aceia a mandatarului.

Considerând că astfel fiind Curtea de Apel constatând în fapt că revocarea mandatului dat avocatului Anastasiu a fost adusă la cunoștința recurentului printr'o notificare prin Portărei cu drept cuvânt a considerat pe recurent de rea credință și a invalidat actul făcut de mandatar independent de faptul că revocarea nu ajunsese la cunoștința mandatarului.

Că judecând astfel Curtea de Apel departe de a viola art. 1553, 1554 și 1558 c. civ., a făcut o justă și bună aplicare a acestor texte de lege și nu a putut comite nici un exces de putere.

Că deci motivul I de casare este neîntemeiat ').

Pentru aceste motive respinge

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența de la 14 Februarie 1933

Președinția D-lui D. Volanschi, Prim-Președinte

Haralambie Marchidan cu Ministerul Public

AMNISTIE. — DELAPIDARE DE BANI PUBLICI. — DELAPIDARE DE BANI PRIVAȚI. — ART. 1 ȘI 2 DIN LEGEA DE AMNISTIE DIN 6 Iunie 1929. — ART. 140 COD PENAL.

Din cuprinsul art. 1 și 2 din legea amnistiei din 6 Iunie 1929, rezultă că legiuitorul

Nota 1. — Motivul II de casare fără interes jurisprudențial.

a voit să excepteze de la beneficiul amnistiei atât delapidările de bani publici, cât și delapidările de bani privați, căci alt-fel nu ar fi avut rațiune ca legiuitorul să adauge că delapidările prevăzute de legea băncilor populare, cooperativelor și obștiilor sătești — cari nu sunt decât delapidări de bani privați — sunt amnistiate.

No. 428. — Respins după divergență motivul I partea II-a și în consecință și recursul făcut de Haralambie Marchidan în contra deciziei cu No. 508/932 a Curții de Apel din Iași S. II n proces cu Ministerul Public.

Curtea deliberând,

Asupra motivului I de casare, partea II-a, rămas în divergență, în următoarea cuprindere :

„Am dreptul la beneficiul amnistiei în baza legii din Iunie 1929, intrucât art. 2 din lege exceptează de la amnistie delapidările de bani publici, adică banii aparținând Statului, pe câtă vreme în speță este vorba de un corp delict, suma de lei 1660 aparținând unui particular. Ne referim și la Legea cont. publice. De altfel expunerea de motive a legii amnistiei insistă pe chestiunea că excluderile de la beneficiul ei, au avut în vedere prejudiciile aduse Statului, adică însușirea lucrurilor sau valorile aparținând Statului.

„Cum este de principiu că aplicarea amnistiei se face totdeauna în mod larg și cum legea de mai sus nu vorbește de bani privați, socotim că și din acest punct de vedere urmează a fi declarată stinsă acțiunea“.

Având în vedere că prin decizia cu No. 508/932 a Curții de Apel din Iași S. II-a, inculpatul Haralambie Marchidan a rămas condamnat la un an închisoare corecțională în baza art. 140 și 60 cod penal pentru faptul că pe când era grefier la Cabinetul I de Instrucție al Tribunalului Bacău, a deturnat suma de lei 1660, corp delict ce se afla în depozitul său;

Că, în contra acestei deciziuni condamnatul făcând recurs, în sprijinul căruia a formulat 3 motive de casare, la termenul de 17 Ianuarie 1933 Inalta Curte S. II a respins ca nefondate motivele II, III și I, partea I, de casare, constatând că s'a ivit divergență asupra părții a II a motivului I, mai sus reprodușă.

Având în vedere că chestiunea dedusă în divergență constă în aceea de a se ști dacă faptul unui grefier de a sustrage o sumă de bani ce o avea în depozit în această calitate cu titlu de corp delict intră sau nu în prevederile legii de amnistie din 6 Iunie 1929, față cu dispozițiunile art. 2 al. II prin care se exceptează „delapidările de bani publici“, adică dacă prin această expresiune legiuitorul a înțeles a îngloba în general toate delapidările prevăzute de art. 140 cod penal, nefăcând distincțiune între bani publici sau privați, sau s'a referit numai la sustragerile ce aveau de obiect exclusiv bani publici.

Având în vedere că, după ce legea de amnistie

din 6 Iunie 1929 prescrie în art. 1 că se amnistiază toate infracțiunile de drept comun prevăzute de codurile penale sau de orice alte legi speciale din cuprinsul întreg al Țării, încercate sau săvârșite până la 1 Decembrie 1928, dispune în art. 2 că nu beneficiază de această amnistie, între altele, „delapidările de bani publici, cu excepția celor prevăzute de legea băncilor populare, cooperativelor și obștilor sătești, oricare ar fi calitatea infractorilor,,.

Considerând că din cuprinsul acestor texte rezultă că legiuitorul din 1929 a voit să excepteze dela beneficiul amnistiei atât delapidările de bani publici, cât și de bani privați ;

Că, în adevăr, dacă legiuitorul ar fi intenționat, cum susține recurentul, să excepteze dela amnistie numai delapidările de bani publici, iar nu și pe cele de bani privați, atunci legiuitorul nu ar fi mai avut nevoie să adauge că delapidările prevăzute de legea băncilor populare, cooperativelor și obștilor sătești, — cari nu sunt decât delapidări de bani privați, — sunt amnistiate.

Că în afară de aceasta, atât delapidările de bani publici, cât și cele de bani privați, fiind considerate de legiuitorul penal de egală gravitate întrucât sunt sancționate cu aceeași pedeapsă, prin același art. 140 c. p. nu e nici o rațiune a se face distincțiune între ele ;

Că, prin urmare, recurentul nu poate beneficia de favoarea amnistiei acordată prin legea din 6 Iunie 1929, așa că nici partea II a motivului I de casare nu este întemeiată, și întrucât toate celelalte motive de casare au fost respinse, recursul urmează deasemenea să fie respins.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. V-a

Audiența de la 16 Decembrie 1932

Președinția D-lui Al. Costin, președinte

Soc. „Drajna“ cu Ministerul Justiției și S. Kelerman

STIPULAȚIUNEA PENTRU ALTUL. — VALIDATEA ACESTEI CONVENȚIUNI ÎN DREPTUL NOSTRU.

STIPULAȚIUNEA PENTRU ALTUL. — DACĂ EFECTELE EI POT FI INFIRMATE PRIN DISPOZIȚIUNILE ART. 973 C. CIVIL,

1°. Cu toate că codul civil român nu cuprinde dispozițiuni cu privire la stipulațiunea pentru alții, totuși validitatea acestora nu poate fi tăgăduită, de oare-ce din moment ce un acord de voințe a intervenit între două părți, în condițiunile cerute de codul civil, pentru validarea convențiunilor, acestui acord trebuie să i se recunoască plenitudinea efectelor sale, dacă nu sunt contrarii ordinei publice și bunelor moravuri, ori faptul de a stipula pentru altul, nefiind contra ordinei publice, convențiunile ce ar cuprinde asemenea stipulațiuni, nu pot fi împiedicate de ași îndeplini în întregime efectele lor.

2°. Dispozițiunile art. 973 cod. civil cari prescriu că convențiunile nu au efect de cât între părțile contractante, nu infirmă efectele stipulațiunilor făcute de favoarea terților, de oare-ce scopul acestui text este numai de a apăra pe terțiile persoane de a fi lezate prin convențiuni la care nu au participat, iar nu și de a le împiedica posibilitatea de a profita de stipulațiunile făcute în favoarea lor.

No. 214. — Admis apelul făcut de Soc. „Drajna“ în contra sentinței comerciale cu No. 311/931 a Trib. Ilfov S. I comercială în proces cu Ministerul de Justiție și S. Kelerman.

Curtea în majoritate,

Având în vedere apelul introdus de către Societatea „Drajna“ împotriva sentinței cu No. 311/931 și a jurnalelor No. 3824/930 și 4354/930, a Tribunalului Ilfov Secția I-a comercială, precum și apelurile introduse de către Ministerul de Justiție și de către Direcția Generală a Penitenciarelor și Instituțiilor de prevenție împotriva aceleiași sentințe prin care a fost respinsă ca nefondată acțiunea intentată de către Societatea Drajna împotriva Direcțiunei Generale a Penitenciarelor, pentru plata sumei de 419,226 lei cu procentele lor legale, precum și cererea de chemare în garanție făcută de aceasta din urmă împotriva lui S. Kelerman și P. Lindenberg, ca fără interes ;

Având în vedere că din actele dosarului și concluziunile părților se constată că S. Kelerman făcând o ofertă Direcțiunei Inchisorilor din Ministerul de Justiție pentru procurarea a 120 vagoane lemne de foc Inchisoarei Văcărești cu prețul de 9850 lei vagonul, acea direcțiune îi răspunde prin adresa din 28 Octombrie 1927 că oferta fiindu-i aprobată în principiu poate începe livrarea lemnului urmând ca' prețul să fie plătit după terminarea formalităților contractului ; că răspunzând acestei adrese, S. Kelerman cere prin petițiunea din 31 Octombrie 1927 ca ordonanța de plată pentru întreaga furnitură de lemne să se facă pe numele Societății Drajna, rugând a se comunica aceasta Societății și de a se face mențiune și în contract ; că Direcțiunea Inchisorilor dând curs acestei cereri, trimite Soc. Drajna adresa din 5 Noembrie același an, prin care îi aduce la cunoștință că a dispus ca plata întregii furnituri de lemne contractate pentru închisoarea Văcărești să se facă pe numele societății ; că însă redactându-se la 14 Noembrie contractul relativ la această furnitură, într'unul din exemplare se omite a se face mențiune despre plată conform adresei de mai sus, mențiune care însă figurează în clauza 7 din exemplarul original prezentat de Societatea Drajna ; că prețul furnituri de lemne a fost achitat parte lui Kelerman prin ordonanța din 12 Ianuarie 1928, iar restul lui P. Lindenberg în calitate de cesionar al drepturilor lui Kelerman, prin ordonanțele din 3 și 12 Martie 1928 ; că din întregul preț al furnituri de 908.426 lei, Societatea Drajna neputând obține

dela S. Kelerman decât suma de 489.200 lei, intenționează pentru restul de 419.226 lei o acțiune Ministerului de justiție; că, după ce se pledează fondul la termenul de 18 Noembrie acelaș an, Ministerul de Justiție introduce la 20 Noembrie acelaș an, o cerere de chemare în garanție a lui S. Kelerman și P. Lindenberg; că afacerea fiind repusă pe rol, Tribunalul prin Jurnalul No. 3824 din 12 Februarie 1930 constată că chemarea în garanție nu a fost depusă în conformitate cu art. 10 și 11 din legea accelerării, înălțurând-o; că acelaș tribunal acordând prin jurnalul No. 4254 din 17 Februarie 1930, un termen, la cererea Soc. Drajna pentru a-și modifica acțiunea, menționata Societate introduce la 5 Noembrie acelaș an, o petiție modificatoare prin care, fără a renunța la pretențiunile formulate față de Ministerul de justiție, chiamă ca părât și Direcțiunea Generală a Penitenciarelor și Institutelor de prevenție ce se creiase între timp prin legea din 27 Iulie 1929; că la 13 Noembrie 1930 acest nou părât introduce o cerere de chemare în garanție împotriva lui S. Kelerman și P. Lindenberg; că S. Kelerman prin întâmpinarea ce prezintă la 2 Ianuarie 1931 face și o cerere reconvențională împotriva Soc. Drajna pentru 38.000 lei; că tribunalul respinge ca nefondată acțiunea Soc. Drajna, împotriva Direcțiunii închisorilor și ca fără interes chemarea în garanție a acesteia împotriva lui S. Kelerman și P. Lindenberg.

Asupra apelului Societății Drajna.

Având în vedere că Soc. Drajna a apelat atât sentința tribunalului cât și Jurnalele No. 3824 și 4354/930, menționate mai sus, cerând a se menține în cauză Ministerul Justiției și a fi obligat la plata sumei ce reclamă prin acțiune cu procente legale și cheltueli de judecată.

Având în vedere că apelanta își întemeiază în primul rând pretențiunile sale împotriva Ministerului de Justiție pe stipulațiunea ce a avut loc în favoarea ei între S. Kelerman și acel Minister prin care acesta a promis de a plăti Societății Drajna prețul datorit lui S. Kelerman pentru întreaga furnitură de lemne făcută Inchisorii Văcărești.

Având în vedere că la aceasta intimații obiectează că între S. Kelerman și Direcțiunea Inchisorilor din Ministerul de Justiție nu a avut loc o stipulațiune contractuală în favoarea Soc. Drajna, ci S. Kelerman a dat Inchisorilor numai o dispozițiune de plată revocabilă; că această dispozițiune a fost revocată în urmă cu ocaziunea redactării contractului; că în afară de aceasta, o stipulațiune pentru altul nu poate fi admisă în dreptul român, față de dispozițiunile art. 973 cod. civ. și că în orice caz ea ar fi nulă deoarece nu a fost luată cu respectarea formalităților prescrisă de legea contabilității publice; că în fine Ministerul Justiției susține că dânsul nu are calitatea de a figura în proces, ci Direcțiunea Generală a Inchisorilor, fiind autonomă are singură această calitate;

Având în vedere că din petițiunea lui S. Kelerman

din 31 Octombrie 1927 și din adresa Direcțiunii Inchisorilor din 5 Noembrie acelaș an, rezultă că cu ocaziunea încheierii contractului pentru aprovizionarea cu lemne a închisoarei Văcărești, a intervenit între părțile contractante un acord de voințe în sensul de a se efectua plata acestei furnituri către Societatea Drajna;

Că deoarece S. Kelerman cerea prin petițiunea sa dela 31 Octombrie 1927 că această dispozițiune să fie inserată în contractul scris ce se va redacta și a se comunica Soc. Drajna, rezultă că în intențiunea lui Kelerman, aceasta nu era o simplă dispozițiune de plată revocabilă, ci constituia o stipulațiune ce făcea în favoarea Soc. Drajna, în vederea stingerei unei obligațiuni proprii;

Că Ministerul de Justiție, prin Direcțiunea Inchisorilor, dând un început de execuțiune cererei lui Kelerman prin adresa din 5 Noembrie acelaș an, a arătat prin aceasta că a acceptat stipulațiunea formulată de contractantul său;

Că dovada acestei stipulațiuni este cu suficientă făcută prin scrisoarea și adresa mai sus arătate, dat fiind, că Soc. Drajna este un terțiu față de părțile contractante precum și pentru motivul că contractul în care a intervenit această clauză este de natură comercială pentru S. Kelerman;

Considerând că deși codul civil român nu cuprinde dispozițiuni cu privire la stipulațiunile pentru alții, totuși validitatea acestora nu poate fi tăgăduită;

Că, în adevăr, din moment ce un acord de voințe a intervenit între două părți în condițiunile cerute de codul civil pentru validitatea convențiunilor, acestui acord trebuie să i se recunoască plenitudinea efectelor sale întrucât nu sunt contrare ordinii publice și bunelor moravuri; că însă faptul de a stipula pentru altul nefiind contra ordinii publice, convențiunile ce ar cuprinde asemenea stipulațiuni nu pot li împiedecate de a-și îndeplini în întregime efectele lor, atât între părțile contractante, cât și în favoarea terților;

Considerând că art. 937 c. c. prescriind că convențiunile nu au efect de cât între părțile contractante nu infirmă efectele stipulațiunilor, făcute în favoarea terților deoarece scopul textului precitat este numai acela de a apăra pe terțile persoane de a fi lezate prin convențiuni la care nu au participat.

Că posibilitatea acestor terți de a profita de stipulațiunile făcute în favoarea lor, rezultă cu evidență din comparațiunea art. 973 cu articolul corespunzător 1165 din codul civil francez, căci pe când în textul articolului francez se adaugă după preciziunea că convențiunile nu dăunează terților și ideia că ele nici nu le profită de cât în cazurile prevăzute de art. 1121, în textul român nu mai este reproducă această din urmă frază, ceea ce arată că legiuitorul român nu a înțeles să aducă nici o restricțiune posibilității terților de a se bucura de stipulațiunile făcute în favoarea lor;

Că așa dar, în speță, Soc. Drajna a dobândit un drept propriu și direct față de Ministerul Justiției, drept

ce nu mai putea fi revocat fără consimțământul său;

Considerând că pentru această singură stipulațiune nu era necesar să se îndeplinească formalitățile legii contabilității publice de oarece pe de o parte aceste formalități fuseseră îndeplinite cu ocaziunea încheierii contractului dintre Ministerul de Justiție și S. Kelerman din care făcea parte această stipulațiune, iar pe de altă parte, ea nu constituie o sarcină patrimonială nouă pentru o administrațiune publică;

Având în vedere că promitentul ce s'a obligat a plăti către Societatea Drajna este Ministerul de Justiție; că el continuă să ființeze și că obligațiunile sale nu au fost trecute prin legea din 27 Iulie 1929 prin care s'a creat Direcțiunea Generală a Penitenciarelor și Institutelor de prevenție, către această administrațiune ci din potrivă, art. 149 al citatei legi arată că ea se va aplica numai cu începere dela 1 Ianuarie 1930 deci numai pentru viitor, urmează ca acel Minister continuă să fie răspunzător față de apelantă de executarea obligațiunilor ce-și asumase;

Că de altfel, noua Direcțiune generală a Penitenciarelor nefiind investită prin legea din 27 Iulie 1929, cu personalitatea juridică, prin art. 2 recunoscându-i-se numai o autonomie administrativă care nu implică în mod necesar o personalitate juridică nu, are deci calitatea de a sta în judecată.

Având în vedere că Societatea Drajna, modificând acțiunea ce intentase împotriva Ministerului de Justiție pentru a chema în judecată pe Direcțiunea Generală a Penitenciarelor nu a renunțat la primul pârât; că o declarațiune expresă în acest sens se găsește cuprinsă în chiar cererea modificatoare și este reînviată în ședința de la 30 Octombrie 1930.

Că așa dar, întrucât nu este contestat că contractul de furnitură de lemne a închisorei Văcărești a fost executat și nu se iace dovada că s'a achitat în întregime reclamantei sumele ce i se datorau de către Ministerul de Justiție în virtutea obligațiunei ce-și luase față de S. Kelerman, apelul acesteia este întemeiat și deci urmează a fi admis în totul, fără a mai fi necesar a se examina și celelalte motive ale sale.

Asupra apelului Ministerului de Justiție.

Având în vedere că prin acest apel se cere ca în cazul când Ministerul de Justiție va fi obligat să plătească Societății Drajna, suma ce reclamă, să fie obligați și chemați în garanție S. Kelerman și I. Lindenberg să plătească aceiași sumă Ministerului de Justiție;

Având în vedere că această cerere a fost respinsă de Tribunal prin jurnalul No. 3824 din 12 Februarie 1930 ca nefiind făcută în conformitate cu disp. art. 10 și 11 din legea accelerării judecăților;

Considerând că potrivit art. 11 din legea accelerării pârâtul va trebui să introducă cererea de chemare în garanție cel mai târziu, la termenul ce-l va cere la prima înfățișare, în acest scop, sub sancțiunea edictată de art. 12 de a nu mai putea fi judecată

cererea sa împreună cu acțiunea principală. decât dacă ambele părți consimt;

Având în vedere că în speță, prima înfățișare a avut loc la 18 Noembrie 1929, iar cererea de chemare în garanție a fost depușă de Ministerul de Justiție în ziua pe 20 Noembrie 1929, deși la ședința dela 18 Noembrie nu s'a cerut și nu s'a obținut un alt termen în vederea formulării acestei cereri; că pe de altă parte reclamanta s'a opus, în ședința dela 12 Februarie 1930, ca cererea Ministerului de Justiție să se judece împreună cu acțiunea principală; că așa dar conform art. 12 legea accelerării, cererea de chemare în garanție a Ministerului de Justiție urma a fi disjunsă în acea instanță astfel că apelul acestui Minister apare ca neîntemeiat, rămânându-i a-și valorifica printr'o acțiune separată pretențiunile ce are față de S. Kelerman și P. Lindenberg.

Asupra apelului Direcțiunei Generale a Penitenciarelor.

Având în vedere că prin acest apel se cere obligarea chemaților în garanție S. Kelerman și P. Lindenberg, către Direcțiunea Generală a Penitenciarelor la plata sumei la care și această Direcțiune va fi eventual obligată a o plăti Soc. Drajna.

Considerând că această Direcțiune nefiind cu nimic obligată față de Soc. Drajna, apelul său rămâne fără interes și deci urmează a fi respins;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată pe care Curtea apreciind, le fixează la suma de 2.000 lei.

Pentru aceste motive redactate de Domnul Consilier Mircea Possa, admite apelul societății „Drajna“.

Semnați: *Al. Costin, C. Pantelimon, M. Possa, V. Bordeianu.*

Domnul Consilier Ștefan P. Mihăileanu, a rămas de părere să se respingă ca nefundat apelul făcut de Soc. „Drajna“ în contra sentinței comerciale cu No. 311/931 a Tribunalului Ilfov Secția I comercială, și ca fără interes apelul făcut de Ministerul Justiției și Direcțiunea generală a Penitenciarelor în contra aceleiași sentințe.

CURTEA DE APPEL DIN BUCUREȘTI S. V-a

Audiența dela 8 Martie 1933

Președinția D-lui D. Cernescu, consilier

Dumitru N. Petreanu cu Ministerul de Finanțe.

PENSIUNI DE STAT. — SPOR DE SCUMPETE. — REDUCERE. — APLICAREA EI CÂND EFORIA SPITALELOR ACORRĂ O COTA PARTE DIN PENSIUNE. — ART. 65 DIN LEGEA PENSIILOR.

În cazul prevăzut de art. 65 din legea pensiilor, când Eforia Spitalelor civile sau o altă administrație de utilitate publică, contribuie proporțional cu timpul servit în acea instituțiune, la pensia acordată de Stat funcționarului, reducerea îndemnizației de scumpete hotărâtă prin Jurnalul consiliului de miniștri cu No. 1922/931, are a se opera numai la cota parte a Statului, iar nu la totalul pen-

siilor contopite, adică atât la cota Statului cât și la cea a Eforiei, când această instituțiune, continuă să remită Casei de Pensiuni, indemnizația de scumpete aferentă cotei sale, fără nici o reducere.

No. 59. — Admisă acțiunea în contencios intentată de Dumitru M. Petreanu în proces cu Ministerul de Finanțe.

Curtea,

Asupra acțiunii de față făcută pe baza legii pentru contenciosul administrativ de către Dumitru M. Petreanu împotriva Ministerului de Finanțe, Casa Generală de Pensiuni și prin care cere ca această autoritate administrativă să fie condamnată a-i plăti cu începere dela 1 Ianuarie 1932, indemnizațiile de scumpete aferente la pensiunile ce i s'au acordat de Comisiunea de Pensiuni conform deciziei sale cu No. 12651 din 31 Octombrie 1930, cota parte dela Eforia Spitalelor Civile din București și cota parte dela Stat.

Având în vedere actele dela dosar și susținerile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că în fapt se constată următoarele :

Prin deciziunea cu No. 12651 din 31 Octombrie 1930 a Comisiunii de Pensiuni, complectată cu delegatul Eforiei Spitalelor Civile din București, s'a recunoscut reclamantului cu începere dela 1 Noembrie 1930 o pensie lunară de bază în total de lei 1.450 din care: lei 304 lunar plătiți și suportați de Eforia Spitalelor Civile și lei 1.146 lunar plătiți și suportați de Stat.

La această pensie de bază, Eforia Spitalelor Civile pentru cota de lei 304, mai suportă ca indemnitate de scumpete suma de lei 2.202, iar Statul pentru cota sa de 1.146 lei pensie de bază suportă o indemnitate de scumpete de lei 6.484, ceea ce dă pentru reclamant un spor total de scumpete de lei 8.686 care adăugat la pensiunea de bază însumează cifra de 10.156 lei pensie.

Acest tratament a durat dela 1 Ianuarie 1930 până la 1 Ianuarie 1932, când cu ocaziunea aplicării dispozițiilor Jurnalului Consiliului de Miniștrii cu No. 1922/931, care a redus toate indemnizațiile de scumpete la pensiunile acordate de Stat, s'a redus și reclamantului indemnitatea de scumpete dela totalul de lei 8.686 la suma de lei 4.650.

În contra acestei reduceri reclamantul se plânge prin acțiunea de față, susținând că greșit Casa de pensiuni a contopit și a confundat ambele pensiuni, aplicând reducerea indemnitației de scumpete la suma totală a pensiunii, operând astfel reducerea atât la partea aferentă a Eforiei cât și la partea aferentă a Statului, în loc de a opera reducerea numai dela partea aferentă Statului, menținând în totul sporul de scumpete acordat de Eforie, care ar fi dat un spor total de 6.196 (Eforie : 2.202 lei spor menținut ; Stat 3.994 spor redus), iar nu de lei 4.650 cât i l'a plătit Casa de Pensiuni.

Deasemenea reclamantul se plânge și contra unei aceleiași erori cari s'a perpetuat și dela 1 Iulie 1932 când majorându-se indemnizațiile de scumpete la pensiuni, i s'a ridicat indemnitatea de scumpete dela 4.650 lei la 5.445 lei în loc de 6.829 lei, care să reprezinte 2.202 lei sporul plătit de Eforie și 4.627 lei sporul acum majorat plătit de Stat.

Considerând că potrivit art. 65 din legea pensiilor funcționarul cu drept la pensie la Casa Generală de Pensiuni, dacă are timp servit și la o administrație de ntilitate publică prevăzute de lege, între cari se enumără și Eforia Spitalelor Civile, își va stabili drepturile la pensie pe baza acestei legi ținându-se seamă și adunându-se timpul servit în acele funcțiuni, dacă asupra retribuțiilor s'au făcut reșineri la pensie, iar stabilirea la pensie se va face de Casa Pensiilor unde funcționarul a servit în ultimul timp, celelalte Case contribuind la pensie proporțional cu timpul servit și cu suma totală a retribuțiilor plătite la care s'au făcut reșineri.

Considerând că deși Eforia Spitalelor Civile a aderat la legea de pensiuni a Statului, budgetul său însă este autonom, Casa de Pensiuni a sa este distinctă de Stat și se alimentează din reșinerile salariilor slujbașilor săi cum și din veniturile lăsate de diferiți donatori, astfel că și indemnitatea de scumpete este independentă de cea acordată de Stat.

Că aceasta rezultă din însăși faptul că atunci când Statul în anii 1930 și 1931 acorda la pensia de bază de 304 lei o indemnitate de scumpete de 2.936 lei, Eforia Spitalelor Civile acorda la aceeași pensie de bază o indemnitate de scumpete de 2.202 lei dec mai mică decât cea a Statului, iar când la 1 Ianuarie 1932 Statul a redus indemnitatea de scumpete, Eforia a continuat să plătească aceeași indemnitate de 2.202 lei ;

Că deci rezultă lămurit că în speță se plătesc două indemnități de scumpete aferente la două pensiuni cu total distincte, din care una, cea plătită de Stat a suferit fluctuațiuni, iar cealaltă suportată de Eforie a rămas aceeași fără vre-o modificare sau reducere.

Că aceasta rezultă și din însăși deciziunea Comisiunii Casei de Pensiuni în care se arată distinct că la pensiunea de bază de 1.450 lei lunar, Eforia Spitalelor Civile contribuie cu cota de lei 304 lunar, iar Statul cu cota de 1.146 lei lunar.

Că prin urmare în mod greșit și abuziv Casa Generală de Pensiuni, în loc să reducă indemnitatea de scumpete a reclamantului numai la cota parte a statului, operează această reducere la totalul pensiunilor contopite, adică atât la cota Statului cât și la cota Eforiei, când această instituțiune continuă să remită Casei de Pensiuni, indemnitatea de scumpete aferentă cotei sale fără nici o reducere.

Considerând că admite teoria susținută de reprezentantul Casei de Pensiuni și anume că cota de contribuție a Eforiei privește numai raporturile dintre această instituție și Casa de Pensiuni a Statului,

dar nu și pe pensionar, ar fi a se îngădui o îmbogățire fără cauză în dauna reclamantului, Casa Generală de Pensii reținând pentru sine diferențele plătite în plus de Eforie.

Că astfel fiind acțiunea de față devine fondată și Curtea urmează a o admite.

Pentru aceste motive redactate de D-l consilier S. Rădulescu, admite,

Semnați : D. Cernessu, Al. Liciu, S. Rădulescu.

TRIBUNALUL ILFOV S. I COMERCIALA

Audiența de la 8 Februarie 1935

Președenția D-lui M. Manolescu Jude de ședință

Societatea „Creditul Minier” cu Societatea „Urania”

CHEMARE ÎN GARANȚIE. — ASIGURĂTOR. — DACĂ ARE ACȚIUNE ÎN GARANȚIE CONTRA TERȚULUI CARE A CAUSAT DAUNA ASIGURĂȚULUI. — ART. 112 PR. CIV. ART. 462 COD. COM.

Asiguratul nu poate chema în garanție pe un terțiu din culpa căruia se pretinde că s'a produs un incendiu asupra bunurilor asiguratului, de oarece prejudiciul suferit de asigurat nu derivă din faptul pretins culpabil al terțului responsabil, ci din însuși contractul de asigurare în urma realizării în fapt a elementului de risc, — după ce a plătit însă despăgubirea, pentru pierderea sau stricăciunea bunurilor asigurate, asiguratorul este potrivit art. 462 cod. com. subrogat față de terții, în drepturile ce din cauza daunei, nasc pentru asigurat.

No. 262. — Respinsă cererea de chemare în garanție făcută de Soc. „Urania” în privința Soc. „Astra Română” în proces cu Creditul Minier.

Tribunalul,

Asupra cererii de chemare în garanție prin care Societatea „Urania” cu petițiunea înreg. la No. 39397/928, cere obligarea Societății Anonime „Astra Română”, la plata sumelor ce eventual ar fi obligată să plătească reclamantei principale Societatea „Creditul Minier”.

Având în vedere că prin jurnalul acestui Tribunal din 31 Ianuarie 1931, cererea de chemare în garanție a fost declarată admisibilă în principiu.

Considerând că înainte de a se examina în fond temeinicia cererii de chemare în garanție, față de Societatea „Astra Română”, în primul rând trebuie statuat asupra obiecțiunii lipsei de calitate, ridicată de pârâtă în cererea de chemare în garanție.

Având în vedere că de către Societatea „Urania” se pretinde că „Astra Română”, făcând cu neglijență săpături la o adâncime de 1.800 m. în vederea instalării unei sonde de petrol, s'a produs o erupție și apoi un incendiu la sonda No. 238 Pârscov, proprietatea ei — incendiu care s'a întins și la sondele vecine ale Societății „Creditul Minier”, provocându-se astfel din culpa Societății „Astra Română” daunele

pentru care Societatea „Urania” a fost acționată în judecată.

Societatea „Astra Română” a fost astfel chemată în garanție de „Urania” ca terțiu responsabil.

Considerând că potrivit art. 112 din proc. civ. dacă o parte chemată în judecată, voește a chema, la rândul său, pe altcineva ca garant, judecata va cerceta temeinicia chemării în garanție, și, dacă o va găsi fondată, o va declara admisibilă, dând părților un termen spre a chema și pe aceia în judecată.

Considerând că acesta fiind textul legii în baza căruia se poate formula și susține o cerere de chemare în garanție, este dela sine înțeles, că o asemenea chemare, va implica și preexistența unui raport fundamental juridic dela reclamant în cererea de chemare, la pârât în cererea de chemare, raport, care să derive fie dintr'un contract, fie dintr'un fapt generator de obligațiuni, delict sau quasi delict.

Considerând că, în speță se pretinde de partea reclamantă în cererea de chemare în garanție, că incendiul produs în ziua de 12 Maiu 1928, la sondele Societății „Creditul Minier” a fost produs din culpa chematei în garanție, culpă care, în ipoteza că ar fi pe deplin stabilită, constituie faptul generator de daune și deci de obligațiuni de desdăunare, față de Societatea „Creditul Minier”, singura direct prejudiciată prin actul pretins culpabil al Societății „Astra Română”.

Considerând așa dar, că în ipoteza în care „Astra Română” ar fi răspunzătoare de incendiul produs din culpa ei, ea ar putea fi acționată numai de către Societatea „Creditul Minier” și aceasta pe baza art. 999 cod. civ., sondele incendiate aparținând acelei Societăți.

Considerând însă că în speță Societatea „Astra Română”, nu a fost acționată de Societatea „Creditul Minier”, ci pe cale de chemare în garanție și pârâta în acțiunea principală Societatea „Urania”, care nu se găsește direct prejudiciată prin pretinsul fapt quasi delictuos al Societății „Astra Română”.

Considerând că în drept este de principiu eă acțiunea exercitată pe calea chemării în garanție trebuie să întrunească aceleași condițiuni de exercitare ca și o acțiune introdusă pe cale principală.

Considerând că din acest punct de vedere că în prim rând se impune ca reclamantul în cererea de chemare în garanție să aibă în patrimoniul său dreptul pe care tinde să-l valorifice împotriva terțului garant, drept care să poată fi valorificat și prin mijlocul unei acțiuni principale.

Considerând că sub acest raport, privită cererea de chemare în garanție a Societății „Urania”, este sigur că ea nu și-ar putea îndrepta pretențiunile sale împotriva „Astrei Română”, nici pe calea directă a unei acțiuni principale în baza art. 999 cod. civ., lipsind legătura de cauzalitate între faptei autorului și prejudiciul cauzat și nici, pentru aceleași temeuri, pe calea incidentă a unei chemări în garanție, căci pre-

judiciului suferit de asigurător nu derivă din faptul pretins culpabil al terțului responsabil, ci din însuși contractul de asigurare în urma realizării în fapt a elementului de risc.

Că astfel fiind, asigurătorul luând prin contractul de asigurare asupra sa repararea eventuală a unui prejudiciu — în schimbul primelor încasate, nu poate pretinde că a suferit o daună prin faptul terțului.

Considerând că în lipsa unui raport de eficiență dela faptul autorului la dauna pretinsă și în lipsa unui raport juridic „ex contractu” direct sau cesionat între reclamanta în cererea de chemare în garanție și chematul în garanție, câtă a se examina încă dacă dispozițiunile art. 462 cod. com. institutive a unei subrogațiuni legale cu caracter specific în materie de asigurare, pot fi operante în determinarea unui raport juridic pe calea subrogațiunii între Societatea de Asigurări „Urania” și chemată în garanție „Astra Română”.

Considerând că potrivit art. 462 cod. com. asigurătorul care a plătit despăgubirea, pentru pierderea sau stricăciunea lucrurilor asigurate, este subrogat față cu cei de al treilea în drepturile ce din cauza daunei, nasc pentru asigurat, iar dacă despăgubirea s'a plătit numai în parte, asiguratul și asigurătorul au dreptul să recurgă contra celui de al treilea, în proporțiune cu cât le datorește la fiecare.

Considerând că după examinarea acestui text, rezultă în prim rând că plata este o condițiune esențială pentru existența aceleiași subrogațiuni specifice, în drept neputându-se concepe subrogațiunea fără preexistența unei plăți; apoi că este exclusă posibilitatea exercițiului cumulativ înainte de plată, a două acțiuni de desdăunare,—deci implicit exclusă existența unei acțiuni personale directe a asigurătorului,—din moment ce textul citat admite că acțiunea se poate exercita de asigurat numai pentru surplusul care nu i s'a plătit de asigurător, iar de către asigurător, numai pentru ceea ce el a plătit asiguratului.

Având în vedere că în cadrul și sub raportul acestor principii privind speța, este în drept sigur că atât timp cât Societatea „Urania” nu a plătit nimic asiguratei Societatea „Creditul Minier”. ea nu poate fi nici subrogată în drepturile acesteia — și deci nu are nici acțiune directă — împotriva terțului pretins culpabil „Societatea Astra Română”, acțiune pe care s'o poată valorifica fie pe cale principală, fie pe cale incidentă.

Având în vedere că de către Societatea „Urania” s'a obiectat că prin respingerea cererei de chemare în garanție s'ar putea da naștere la contrarietate de hotărâri, atunci când acțiunea contra terțului, intențată de asigurător în urma plății ce ar face în mâinile asiguratului, s'ar exercita deosebit pe cale de acțiune principală.

Considerând că această obiecțiune nu poate subzista celei mai sumare critici, căci contrarietate de

hotărâri nu poate exista din moment ce acțiunea care s'ar exercita separat de asigurător este acțiunea asiguratului în care ar fi subrogat,—acțiune ce izvorăște dintr'un fapt culpabil generator de daune, — ex delicto—pe când acțiunea asiguratului contra asigurătorului izvorăște din însuși contractul de asigurare în baza căruia este exercitată.

Că astfel fiind, pe orice cale s'ar exercita cele două acțiuni, rezultatele pot fi cu totul diferite, căci prejudiciul real suferit poate fi mai mare sau poate fi mai mic decât suma plătită în executarea contractului de asigurare, — asigurătorul va plăti pentru că s'a obligat să plătească și numai în limitele obligațiilor sale contractuale, iar terțul va plăti numai în limitele prejudiciului cauzat.

Din acest punct de vedere este încă de observat că pentru valorificarea incidentă a unei acțiuni în garanție, se cere în afară de existența unei acțiuni în patrimoniul celui chemat în garanție și o legătură de conexitate — mai exact o conexibilitate — între acțiunea principală și cererea de chemare în garanție, legătură care sub raportul procedural nu este posibilă, atunci când—ca în speță — acțiunea principală naște dintr'un contract iar acțiunea incidentă — fără a mai accentua asupra calității celui ce o face — naște dintr'un delict sau quasi delict.

Că altele vor fi probele, și natura lor, pe care asiguratul își va întemeia acțiunea derivând din contractul de asigurare și altele probele pe care același asigurat sau asigurătorul subrogat prin plată în drepturile asigurătorului, își vor sprijini o acțiune contra terțului responsabil, dintr'un fapt generator de daune.

Considerând că n'cece privește cealaltă obiecțiune a părții reclamante în cererea de chemare în garanție și anume că art. 462 cod. com. nu se ocupă de chemarea în garanție incidentă, ci numai în cazul când fără proces—asigurătorul a plătit asiguratului suma datorată; ea câtă a fi înlăturată pentru aceiași considerațiune mai sus expusă, întrucât în drept nu se poate concepe exercițiul pe cale incidentă a unei acțiuni, care nu poate fi valorificată pe cale principală, atât timp cât ea nu există în patrimoniul celui ce o întentează.

Că încă nu s'ar putea susține că alt cum, în materia asigurării, dreptul de chemare în garanție, prevăzut și reglementat de art. 112 proc. civ. nu și-ar mai putea găsi aplicarea, căci acest drept va fi valorificat de câte ori prin efectul legii sau al convențiunii, el va exista în patrimoniul celui ce cheamă în garanție, cum ar fi de exemplu chemarea în garanție a reasigurătorului de către asigurător, etc.

Că deci, și întru cât din cele mai sus expuse, rezultă că Societatea „Urania”, nu are acțiune contra Societății „Astra Română”, cererea de chemare în garanție este făcută de o persoană fără calitate și câtă a fi respinsă ca atare cu 15.000 lei cheltueli de judecată, apreciate de instanță.

Pentru aceste motive respinge.

Semnați: *M. Manolescu, N. Beldie.*